

Ὁ Λοῦρος εἰς τὴν Ἡπειρον

Δ'. — Η ΑΛΛΗ ΗΠΕΙΡΟΣ

Ἐἰς τὸ ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον εἶχον ὑποβάλει οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Διάσκεψιν τοῦ Λονδίνου, καθορίζοντο λεπτομερῶς τὰ ὅρια τῆς Ἡπείρου, τὰ ὁποῖα διεξεδίκει ἡ Ἑλλάς. Τὰ ὅρια ταῦτα ἐχαράχθησαν οὕτως, ὥστε νὰ περιορισθοῦν αἱ ἑλληνικαὶ ἀξιώσεις εἰς τὴν καθαυτὴν Ἡπειρον μέχρις Αὐλῶνος καὶ τῆς νησίδος Σάσωνος, νὰ μὴ θιχθῇ δὲ ἡ Ἀλβανία, ὑπὲρ τῆς ὁποίας τόσον ἐνδιαφέρον εἶχον ἐκδηλώσῃ αἱ δύο συμμαχικαὶ Δυνάμεις, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἰταλία. Μολονότι δὲ διὰ τῆς καταλήψεως τῶν Ἰωαννίνων θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἡ Ἡπειρος, ἡ τοιουτρόπως ὀρισθεῖσα, ἦτο πλέον ἑλληνικὴ, ἐν τούτοις ἡ ἐκστρατεία ἐξηκολούθησε πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τὰ διεκδικούμενα ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ἡ μὲν ἥρωϊκὴ Χειμάρρα εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τοῦ γενναίου ταγματάρχου Σπυρομήλιου μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν σώματος ἐξ ἐθελοντῶν Ἡπειρωτῶν πρὸ πάντων, κατηρτίσθη δὲ καὶ σῶμα ἐξ ἐντοπίων, τὸ ὁποῖον συνῆψεν ἐπανειλημμένας σφοδρὰς συμπλοκάς μετὰ σωμάτων Ἀλβανῶν καὶ Γκέκηδων. Ἀπέμειναν ὁμως τὰ ἄλλα.

Εὐθὺς λοιπὸν μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν Ἰωαννίνων, τὸ ἀνεξάρτητον σῶμα τοῦ συνταγματάρχου Ἀντωνίου Ἠπίτη ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Παραμυθιάν, τὴν ὁποίαν καὶ κατέλαβε μετὰ δύο ταγμάτων πεζικοῦ καὶ δύο οὐλαμῶν πυροβολικοῦ. Τὸ σῶμα τοῦτο, ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκστρατείας ἀποσπασθὲν τοῦ ἄλλου κυρίου στρα-

τεύματος, ὄχι μόνον κατέλαβε τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο διάφορα σημεῖα τῆς Ἡπείρου, ὄχι μόνον ἐκαθάριζε τὴν χώραν ἀπὸ τὴν πληγῆν τῶν ἀτάκτων στοιχείων, τὰ ὅποια τόσον ἠνώχλουν τὸν ἑλληνικὸν στρατόν, ἀλλὰ καὶ ἐξησφάλιζε τὰ πλάγια τοῦ ἑλληνικοῦ στρατεύματος δι' ἀληθῶς ἀξιοθαυμάστου εἰς ἐπιμονὴν καὶ εἰς γενναϊότητα ἐνεργείας.

Ἡ Παραμυθιά λοιπὸν κατελήφθη μετὰ τῶν περίξ σημείων τὴν 23 Φεβρουαρίου καὶ τοιουτοτρόπως μία ἐπαρχία ἐξ εἴκοσι καὶ πλέον χωρίων ἀκραιφνῶς ἑλληνικῶν περιήρχετο εἰς τὴν ἑλληνικὴν κατοχὴν.

Ἐκεῖθεν ἡ προέλασις ἐξηκολούθησε μετὰ μεγάλων δυσχερειῶν πρὸς τὴν Κόνιτσαν. Τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἡπείρου, ὀρεινότατον καὶ δύσβατον μὲ τὰς συγκοινωνίας διακεκομμένον ὑπὸ τοῦ χειμῶνος, παρεῖχε τώρα καὶ τὴν πρόσθετον δυσκολίαν, ὅτι ἐχρησίμευεν ὡς καταφύγιον τοῦ σώματος τοῦ Ἀλῆ-Ριζᾶ πασσᾶ τοῦ διαφυγόντος ἐξ Ἰωαννίνων κατὰ τὴν παράδοσιν. Μεθ' ὅλα ταῦτα τὴν 26 Φεβρουαρίου ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κόνιτσαν γενόμενος ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ἀπὸ τοὺς κατοίκους.

Διὰ τὴν φύλαξιν τῆς Κόνιτσας ἀφέθη σῶμα στρατοῦ μικρὸν ἐνισχυόμενον ὑπὸ τῶν Ἡπειρωτῶν ἐθελοντῶν καὶ τῶν ἐξοπλισθέντων κατοίκων καὶ ἄλλο στράτευμα ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Πρεμετῆν, τὴν ὁποίαν καὶ κατέλαβε τὴν 28 Φεβρουαρίου. Πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ ἀντίστασις τῶν Τούρκων ὑπῆρξε πεισματωδεστέρα, ἀλλὰ τὸ ἑλληνικὸν σῶμα ὑπερίσχυσε καὶ ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἀτάκτως πρὸς τὸ Βεράτιον. Ταυτοχρόνως εἰς ἄλλο σημεῖον, εἰς τὰς Φιλιάτας, ἄλλη σύγκρουσις ἀπέβη ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων καὶ οἱ Τούρκοι ἠναγκάσθησαν νὰ φύγουν καὶ ἐκ τοῦ σημείου τούτου. Ὅλα τὰ περίξ χωρία εἰς τὸ μεταξὺ ὑψώσαν τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν καὶ κατελαμβάνοντο ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν 28 Φεβρουαρίου εἰσῆρχετο εἰς τὴν Πλασιδίτσαν. Τοιουτοτρόπως ἡ Τσαμουριά δλόκληρος εἶχε πλέον καταληφθῆ ὑπὸ τοῦ στρατοῦ μας.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου ἡ 8 μεραρχία ὑπὸ τὸν Ματθαϊόπουλον ἐπροχώρησε πρὸς τὸ Χάνι Δερβενάκι μέχρι τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Δελβίνου καὶ Ἀργυροκάστρου. Εἰς τὴν Δρίνιτσαν ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ τῆς Μεραρχίας συνεκρούσθη μὲ τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν ἀρκετὰ σημαντικῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων. Μετὰ πεισματώδη ἀντίστασιν οἱ Τούρκοι ὑπεχώρησαν καὶ ἔμειναν εἰς χεῖρας μας αἰχμάλωτοι 30 ἀξιωματικοὶ καὶ 570 στρατιῶται.

Ἐμεινεν ἐπομένως ἀνοικτὸς ὁ δρόμος τοῦ Ἀργυροκάστρου, πρὸς τὸ ὅποιον ἐπροχώρησεν ἡ 8 μεραρχία καὶ τὸ κατέλαβε τὴν 4 Μαρτίου ἐν μέσῳ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ τῶν κατοίκων. Ταυτοχρόνως δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ προελαύνοντα ἑλληνικὰ τμήματα κατέλαβαν τὴν ἰδίαν ἡμέραν τὸ Δέλβινον καὶ τὴν Κλεισοῦραν.

Καὶ τέλος τὴν 7 Μαρτίου κατελήφθη τὸ Τεπελένι, ἡ πατρίς τοῦ περιφήμου Ἀλῆ πασσᾶ τῶν Ἰωαννίνων. Ἐν τῇ μεταξὺ, ἐννοεῖται,

πλήν τῶν χωρῶν, τὰς ὁποίας ἀνεφέραμεν ὀνομασί, κατελαμβάνοντο καὶ ὅλα τὰ πολυάριθμα διάμεσα χωρία, ὅλα ἑλληνικά καὶ ὑποδεχόμενα τὸν ἐλευθερωτὴν στρατὸν μὲ ἐκδηλώσεις φρενητιῶδους χαρᾶς.

Διὰ τῆς καταλήψεως τοῦ Τεπελενίου συνεπληρώθη ἡ Ἑπειρωτικὴ ἐκστρατεία. Ὁ δρόμος πρὸς τὴν Αὐλῶνα καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν ἦτο ἐλεύθερος. Ἐν τούτοις ἡ Ἑλλάς πεισθεῖσα εἰς τὰς προτροπὰς τῶν Δυνάμεων, καὶ διὰ νὰ εἶναι ἄξια τῆς εὐνοίας των, δὲν προέβη εἰς κατάληψιν τῆς πόλεως ἐκείνης, ἢ ὁποία προωρίζετο διὰ τὴν Ἀλβανίαν.

[Σκίτσα ἀπὸ τὴν ἡπειρωτικὴν ἐκστρατείαν]

Ὁ Ἀρχιστρατῆγος Διάδοχος ἐν Κανέτα